

Protokoll 4/2021

fört vid Östermalms Stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 22 april 2021 kl. 18:00-20:00, Karlavägen 104,
plan 6

Ledamöter

Andrea Hedin (M) Ordförande
Birgit Marklund Beijer (S) Vice ordförande
Annika Elmlund (M)
Magnus Granat (M)
Henrik Lundquist (M)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Caroline Blomberg (C)
Rudolf Sjöstrand (S)
Berit Nyberg (S)
Jaime Barrios (V)
Marion Sundqvist (V)
Göran Ek (SD)
Christina Schönberg Messick (L) ersätter Mats Hasselgren (L)

Ersättare

Christina Huss (M)
Amelie Langby (M)
Johanna Clarin (MP)
Robert Steffens (C)
Fredrik Boeke (S)
Sanna Eliasson (S)
Emil Bustos (S)
Stephanie Branzell (V)
Anders Lindman (SD)

Övriga närvarande

Kerstin Andersson Stadsdelsdirektör
Carolina Bjurling Tjänsteman
Vasiliky Creutz Tjänsteman
Sarah Johansson Nämndsekreterare
Ulrika Josephson Westberg Tjänsteman
Roger Mellroth Tjänsteman
Jan Rönnberg Tjänsteman
Marianne Wikander Tjänsteman
Elisabeth Ansell Tjänsteman

Justerare

Annika Elmlund

Datum för justering

2021-04-22

Paragraf

§7

Sekreterare

Sarah Johansson

§ 7**Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024**

ÖST 2021/168

Beslut

Östermalms stadsdelsnämnd fastställer underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024.

Sammanfattning av ärendet

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Nämnderna behöver därför analysera den framtida utvecklingen både på ett och tre års sikt. Stadsledningskontoret använder nämndernas analyser som underlag i arbetet med stadens budget, inklusive ärendet "Konjunkturärende med planeringsförutsättningar för kommande år" som behandlas i kommunstyrelsens ekonomiutskott i maj.

Yrkande

Birgit Marklund Beijer (S) m.fl och Jaime Barrios (V) m.fl. yrkar att stadsdelsnämnden i huvudsak godkänner förvaltningens förslag till beslut samt anför följande:

År 2021 kommer bli året då Stockholm startar om. I årsredovisningen för år 2020, men kanske ännu mer i verkligheten, är det lätt att se hur vår stad och Östermalm drabbats av pandemin och hur stort behovet av återstart är.

Påverkan på liv och hälsa är förstås mest uppenbar. Alltför många i vår stad har drabbats av allvarlig sjukdom och död.

Coronakommissionen har redovisat den kraftiga överdödligheten i Stockholms äldreomsorg jämfört med motsvarande verksamheter i övriga delar av landet. Anställda i omsorgen drabbades också till följd av den otillräckliga beredskap som fanns både när det gällde skyddsutrustning, anställningsvillkor och organisation inom äldreomsorgen.

Men påverkan begränsar sig inte till omsorgen och de som drabbats av sjukdomen. De många arbetslösa som fått lämna ett arbete som inte längre finns kvar. Det lilla företaget eller den lilla föreningen som tvingats stänga ner verksamheter. De ungdomar som vill söka en första egen bostad men som möts av allt färre nyproducerade bostäder.

Stockholm och Östermalm har drabbats av pandemin – både sett till hälsa och till möjligheter.

Aktiva insatser krävs

I ljuset av den kommande vaccinationen väcks förhoppningar. När regionen någon gång får ordning på vaccinationsarbetet ska vår

stad, stadsdel och vår region kunna öppna upp och åter starta upp. Det är viktigt. Lika viktigt att inse är att återhämtningen inte kommer komma av sig själv. Det kommer kräva hårt arbete av de företagare som ska starta upp igen, de elever som ska hämta igen kunskap och de föreningar som ska ordna aktiviteter. Vi föreslår att Östermalm ska vara aktiv, bistå och bidra till en stadsdel för framtiden.

Tyvär har föregående års statsbidrag inte fördelats fullt ut till verksamheterna för att ge dem bättre förutsättningar att möta pandemins effekter. Idag vet vi resultatet för Östermalm – ett överskott på ca 48 miljoner kronor. Det kan framstå som god budgethållning att göra stora överskott, men det stora överskottet hade kunnat användas till att göra verksamheterna än bättre. Arbetslösheten ska brytas och fler företag ska kunna nyanställa. Det kommer att behövas kraftfulla åtgärder för att ta oss ur den arbetslöshetskris som vi just nu befinner oss i och som förvärrats av pandemin. Många av de som nu förlorat sitt arbete kommer ha svårt att hitta ett liknande jobb framöver och det behövs ett stärkt stöd för att ställa om.

Östermalm föreslås tillsammans med näringslivet att etablera en ungdomspakt för att underlätta ungdomars etablering på arbetsmarknaden. Detta görs i samråd med det av oss föreslagna digitala näringslivsrådet. Sociala krav ska ställas vid upphandlingar för att skapa etablering för fler. Fler sommarjobb ska skapas inom stadsdelar och tillsammans med det civila samhället.

Kompetensförsörjning

Viktigt att staden satsar resurser på kompetensförsörjning. Vi står inför pensionsavgångar som måste mötas av nyrekryteringar och kompetensutveckling. Tidigare rödgrönrosa majoritet avsatte 200 mkr till en kompetensutvecklingsfond, och över tiotusen medarbetare inom framförallt välfärdsverksamheterna fick möjlighet till efterlängtat och angelägen kompetensutveckling. Aktivitet istället för passivitet – fler ungdomar i jobb. Erfarenheter från både andra länder och Sverige visar att unga som inte kommer in på arbetsmarknaden kort efter avslutade gymnasiestudier har svårt att senare få fotfäste på arbetsmarknaden. Vi anser att det nu är nödvändigt att anslå mer resurser till jobbtorg för att särskilt jobba med gruppen unga som riskerar att fastna i långtidsarbetslöshet.

Det gäller att arbeta med att nå och erbjuda stöd till unga. Tillsammans med det privata näringslivet behöver nu staden etablera en Ungdomspakt med målet att ungdomsarbetslösheten ska halveras till utgången av år 2022. Östermalm bör öka antalet sommarjobb och för att tillskapa fler platser. föreslår vi flera insatser. Fler sommarjobb kan skapas hos de kommunala bostadsbolagen för att förstärka skötseln och renhållningen i fastigheter och på gårdar. Låt unga jobba i parklekar och inrätta park- och strandvärdar. Och slutligen: samverka med civilsamhället för att unga ska kunna få feriejobb.

Missade bostadsmål ger ingen återstart

Bostadsbyggandet på Östermalm och Norra Djurgårdsstaden har satts på vänt. En förklaring till den misslyckade bostadspolitiken sägs bero på pandemin. Men om det inte byggs bostäder i Stockholm kommer vi se en fortsatt utveckling där de som skulle kunnat bo och verka i Stockholm tvingas flytta utåt.

Klimatomställningen kräver fler beslut i närtid

Klimatpolitiken måste vara långsiktig och styra mot de mål som staden i bred politisk enighet fattat beslut om. Vi föreslår nämnden att återkomma med en handlingsplan hur mat avfallsinsamlingen ska öka och att omfördela medel till klimatomställningar.

Tryggheten ska öka och utvecklingen med allt fler otrygga i skolan ska brytas.

Flera fältassistenter anställs och mer öppen fritidsverksamhet på Östermalm. Ett förstärkt uppsökande arbete mot våld i nära relationer skapas.

Dystert rekord i skjutningar visar att det offentliga måste göra mer. Även på Östermalm har mordförsök, rån och sprängningar inträffat. Den grova brottsligheten är primärt en polisiär fråga men bakom skjutningar och rån finns en betydande grov och organiserad brottslighet som både påverkar och påverkas av verksamheten i staden. På lång sikt är dock det förebyggande arbetat viktigt. Vi föreslår att fler fältassistenter anställs och ett Ungdomens hus i Norra Djurgårdsstaden etableras.

Öka tryggheten bland Stockholms ungdomar

Den psykiska ohälsan ökar bland ungdomar, liksom otryggheten enligt Stockholmsenkäten bland stadens ungdomar i grundskolans årskurs nio och gymnasieskolans årskurs två. Andelen elever i årskurs nio som har känt sig allvarligt hotade har ökat med 40 procent sedan 2018. Andelen som har blivit rånade har fördubblats samtidigt som andelen som blivit misshandlade eller utsatta för sexuella övergrepp kraftigt ökat sedan 2018.

Detta är siffror som ingen kan anse vara förenligt med att målet om att Stockholm är en trygg stad är delvis uppfyllt. Stockholm och Östermalm behöver ta krafttag för att öka ungdomars trygghet. Under förra mandatperioden genomfördes en rad åtgärder för att öka tryggheten. En sådan åtgärd var att införa trygghetsfonden för att kunna genomföra investeringar i den offentliga miljön i syfte att öka tryggheten. När den nu varit på plats under ett antal år kan vi konstatera att fonden blivit en framgång. Åtskilliga insatser som annars inte skulle blivit verklighet har kunnat genomföras.

Våld i nära relationer

Det är uppenbart att pandemin skapat större isolering och därmed större utsatthet för våld inom familjens ramar både mot barn och vuxna. Detta samtidigt som socialtjänstens möjligheter att jobba uppsökande kraftigt begränsats av pandemin. Organisationer som jobbar mot sexuellt våld vittnar därtill om att andelen unga tjejer och kvinnor som söker sig till dem blir allt fler och tiden för att kunna få stöd ökar. När samhället nu återstartar finns det stora

eftersatta behov som om inget görs riskerar innebära en fortsatt mycket stor otrygghet för många stockholmare. Vi föreslår därför en riktad satsning för uppsökande och förebyggande arbete mot våld i nära relationer.

Hindra att klyftorna grundas redan i förskolan

Stadsledningskontoret konstaterar i sin redovisning att inskrivningsgraden i förskolan skiljer sig kraftigt åt mellan stadsdelarna. Utfallet varierar från 84,2 till 97,6 procent och inom flera stadsdelar finns det ännu större variationer. Tre år i rad har den grönbå majoriteten beslutat om en uppräkningsklart under pris- och löneökningar vilket tvingat fram tydliga sparkrav. Sparkrav minskar sannolikt förtroendet för förskolan som mest i grupper som redan har ett lågt förtroende för verksamheten.

Mer resurser till ger bättre förutsättningar för barn i förskolan och ger utrymme att nå fler barn men det innebär också att de barnskötare och förskollärare som gjort en heroisk insats under pandemin kan få bättre villkor och förutsättningar.

Trygga anställningar och kontinuitet i äldreomsorgen och fler äldreboenden

En plan skapas för ökad medicinsk kompetens i äldreomsorgen med såväl en ökad grundbemanning som fler sjuksköterskor i särskilda boenden som bärande delar. Äldrenämndens beslut från våren 2020 om sänkta krav på fasta anställningar gentemot privat hemtjänst måste rivas upp.

Pandemin har visat behovet av åtgärder för att fundamentalt stärka äldreomsorgen

Coronakommissionen visade tydligt på behovet av att stärka äldreomsorgen. Kommissionens slutsatser är särskilt angelägna eftersom de problem de illustrerar är mer frekventa här. Fler har otrygga anställningar. Den medicinska kompetensen är lägre i Stockholms äldreomsorg eftersom vi inte kommunaliserat hemsjukvården. Samordningen mellan olika aktörer är som störst här eftersom Stockholm har den mest privatiserade och fragmentiserade äldreomsorgen. Effektiviseringskrav med lägre grundbemanning som konsekvens drabbade äldreomsorgen under hela pandemiåret.

Kommissionen visar också med all tydlighet hur överdödligheten på äldreboenden var betydligt större i Stockholm än i övriga landet.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandet från Birgit Marklund Beijer (S) m.fl och Jaime Barrios (V) m.fl. mot förvaltningens förslag till beslut och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Andréa Hedin m.fl. (M), Christinsa Messick (L), Vivianne Gunnarsson m.fl. (MP) och Caroline Blomberg m.fl. (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Befolkningsprognosen från Sweco visar en förändring i Östermalms demografi där barn i förskoleåldern beräknas minska med 5,8 % fram till 2024 samtidigt som äldre över 80 år ökar med 22,1 %. Detta ställer krav på planering av äldreomsorgen för att bemöta det ökade behovet av hemtjänst och vård- och omsorgsboenden, men det belyser även utmaningen att minska utflyttningen av barnfamiljer från Östermalm. Det är av stor vikt att familjer med små barn väljer att bo kvar på Östermalm och här behöver stadsdelsnämnden kartlägga hur vi får fler barnfamiljer att bo kvar och flytta till Östermalm. Att stadsdelen och staden gör olika prognoser över befolkningsutvecklingen behöver utredas för att inte riskera en över- eller underkapacitet i våra verksamheter.

För de äldre på Östermalm planeras flera satsningar för en bättre och värdig ålderdom. Bland dessa kan nämnas DigiCenter och Digital fixartjänst, språksatsningar för medarbetare inom äldreomsorgen och Trygg senior. Vi vill fortsätta att på olika sätt uppmärksamma högtider på våra omsorgsboenden för att sätta lite guldkant på våra äldres tillvaro. Kontinuiteten inom hemtjänsten behöver stärkas och arbetet med att stärka kontinuiteten måste prioriteras.

Höga hyror i förskolan

Höga hyror inom förskolan har varit ett växande problem i innerstaden de senaste åren och för Östermalms stadsdelsnämnd är det av största vikt att staden hittar en stabil långsiktig finansieringsmodell för detta för att Östermalm och närliggande stadsdelar med lokaler i nyproduktion ska ha samma förutsättningar att erbjuda en hög kvalitet i sina verksamheter som resten av Stockholms stadsdelar.

Effekter av pandemin

Coronakrisen har drabbat den svenska arbetsmarknaden hårt. Arbetslösheten har stigit och sysselsättningen har minskat. Samtidigt har också många anställda varit korttidspermitterade, vilket har hållit sysselsättningen uppe men tryckt ner antalet arbetade timmar. Hur arbetsmarknaden kommer att se ut när pandemin har klingat av är svårt att bedöma men vi behöver snabbt ställa om våra resurser, analysera stadsdelens lokala förutsättningar kontinuerligt och rusta oss för att möta kommande behov. Att få ner antalet personer som är beroende av försörjningsstöd är avgörande för att undvika långvarigt bidragsberoende och är viktigt både för den enskilda individens mående och för att klara en god ekonomisk hushållning. Att se över samarbetet med jobbtorgen, bemanna upp organisationen med nyckelkompetenser och säkerställa att vi jobbar i enlighet med kommunens riktlinjer gällande individuella bedömningar och hembesök är avgörande för att vi ska ha en snabb

återstart av Stockholm efter pandemin. Olika stadsdelar har gjort lokala anpassningar för att kunna målgruppsanpassa Stockholmsjobben, vi i den grönbå majoriteten ser gärna att förvaltningen undersöker vilka lokala behov Östermalm har och som skulle kunna mötas med hjälp av denna arbetsmarknadsåtgärd. Nya finansieringslösningar

Allt fler nyttjar våra parker och grönytor i staden vilket vi i den grönbå majoriteten ser som mycket positivt. För att klara ökade användningen av våra parker krävs både en ökad städning och en ökad skötsel av gräsmattor och planteringar de kommande åren. Samtidigt vill vi se en förstärkning av gatugrönt och en upprustning av Karlavägsallén, Valhallavägsallén och Karlaplan, vilket kräver ett samarbete och en samordning med Trafiknämnden. För att nå och hålla den höga kvalitet som vi eftersträvar på våra grönytor vill vi i den grönbå majoriteten möjliggöra för fler skötselavtal på lämpliga ytor med exempelvis bostadsrättsföreningar, fastighetsägare och lokala näringsidkare. Vi vill också fortsätta att möjliggöra för extern finansiering av enskilda projekt som vi nyligen gjort i Humlegården.

Tryggheten i fokus

Att Östermalm fortsätter att vara en trygg stadsdel är en av den grönbå majoritetens viktigaste politiska ambitioner och att både män och kvinnor, unga som gamla, vågar röra sig i det offentliga rummet är några av vår tids viktigaste lokala jämställdhets- och jämlikhetsfrågor. Mot bakgrund av detta behöver vi intensifiera det lokala trygghetsarbetet genom att följa antalet incidenter i verktyget Trygghet på karta och söka medel från den centrala trygghetsfonden för riktade åtgärder, skynda på arbetet med vår lokala platssamverkan och öka samarbetet med fler fastighetsägare och näringsidkare samt stötta fler bostadsrättsföreningar att starta granssamverkan. Vi behöver också verka för att den upplevda tryggheten i våra parker ska öka och att vi fångar upp unga som befinner sig i risksituationer.

Norra Djurgårdsstaden

Norra Djurgårdsstaden är en av Stockholms, och Sveriges, största stadsbyggnadsprojekt som kommer att pågå under många år. Att regelbundet se över att förskoleplanering, skolplanering, planering av vård- och omsorgsboende, gruppboende och grönytor samtidigt som vi säkrar ett bra övertagande när lokaler står klara och verksamheter ska starta är ett enormt arbete. Vi är också måna om att tryggheten säkerställs under och efter att området färdigställs och allt detta är ett arbete som ska samordnas med ett stort antal andra aktörer. Vi i den grönbå majoriteten vill i samband med detta ärende betona vikten av att förvaltningen kan avsätta tillräckligt med resurser för detta arbete under de kommande åren för att den nya stadsdelen, med tusentals bostäder och arbetstillfällen, blir så bra som planerat och att vi hela tiden kan ta höjd för eventuella förändringsbehov i projektet.

Attraktiv arbetsgivare

Stadsdelens verksamheter är ingenting utan sina medarbetare. Att säkra personalkontinuiteten skapar nöjda brukare/deltagare och anhöriga och ställer krav på oss som arbetsgivare. Alla medarbetare ska kunna känna att det finns möjlighet till vidareutveckling inom stadsdelen/staden och att man inte ska vara tvungen att byta arbetsgivare för att testa nya utmaningar eller höja sin lön. Det är också av största vikt att det finns ett nära ledarskap i våra verksamheter som kan stötta och uppmuntra när det är tufft. Inom barn- och äldreomsorgen finns ett särskilt behov av att höja språkkompetensen i vissa yrkesgrupper och vi vill uppmuntra förvaltningen att fortsätta att jobba med innovativa lösningar för att möjliggöra att utbildning kan ske på arbetsplatsen. Vi vill särskilt lyfta fram behovet av en utbildningsplan för medarbetare inom hemtjänsten för att säkerställa att alla har erforderliga kunskaper. Vi ser även att dessa frågor behöver bevakas av äldrenämnden för att säkerställa adekvata kompetenser hos medarbetare inom fristående hemtjänstföretag.

Att vara chef i offentlig sektor och att varje dag entusiasmera och engagera medarbetare samtidigt som verksamheterna ska rustas inför morgondagens utmaningar ställer höga krav på våra chefer. För att ge stadsdelens chefer bästa möjliga förutsättningar att klara sitt jobb behöver vi säkerställa goda möjligheter till ledarutveckling, möjlighet till erfarenhetsutbyte, trygga ledningsgrupper och att varje chef besitter verktyg för att utöva ett gott självledarskap. Vi i den grönbå majoriteten är måna om att tid för kompetensutveckling finns och att alla chefer har en god kunskap inom digitalisering och förbättringsarbete.

Klimatinvesteringar

Vi är glada att förvaltningen har sökt klimatinvesteringsmedel för solceller på taket på Kampementet. Vi ser fram emot att ta del av fler ansökningar av klimatinvesteringsmedel under mandatperioden för att ställa om stadsdelen till en mer klimatneutral plats.

Vi i den grönbå majoriteten ser fram emot att arbetet med planen för biologisk mångfald startar hos oss 2022 tillsammans med arbetet kring att omvandla hårdgjorda ytor i staden till grönytor med syfte att bl.a. minska risken för översvämningar. För oss är det viktigt att stadsdelen kan vara proaktiva i arbetet att hitta lämpliga platser för dessa utvecklingsområden för att kunna vara en stark samarbetspart för de centrala förvaltningarna.

Göran Ek m.fl. (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna har presenterat en reservationsbudget i kommunfullmäktige där vi tydligt går igenom Stockholms stads ansvarsområden och verksamheter. För en utförligare beskrivning om våra inriktningsmål samt underlag för budget 2022 samt inriktning för 2023 och 2024 hänvisar vi till detta dokument. Stadens arbete kommer även fortsättningsvis präglas av den pågående pandemin och det är av stor vikt att stadens förvaltningar

fortsätter att prioritera kärnverksamheten även under kommande verksamhetsår eftersom de också kommer att präglas av Covid-19.

Reservation

Birgit Marklund Beijer (S) m.fl och Jaime Barrios (V) m.fl. reserverar sig mot beslutet.

Handlingar i ärendet

- ÖST 2021/168-1 Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024
- ÖST 2021/168-2 Bilaga 1 SDN10 2022-2024
- ÖST 2021/168-3 Bilaga 2 Klimatinvesteringsplan 2021-2022
- ÖST 2021/168-4 Bilaga 3 Fokusområden näringslivspolicy Östermalm
- ÖST 2021/168-5 Bilaga 4 PM Norra Djurgårdsstaden 2021

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
BIRGIT,MARKLUND BEIJER	2021-04-27
Annika,Elmlund	2021-04-28